

Kunnanhallitus

Aika 03.11.2025 klo 15:00 - 20:01

Paikka Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 233	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 234	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 235	Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025	5
§ 236	FCDC Corp Oy:n maanvuokrasopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen muutos / Kapulin korttelit 2316 ja 2319 / kiinteistö 505-407-7-140	16
§ 237	Kapulin korttelin 2316 tontin 1 osan myynti / kiinteistö 505-407-7-139 / Nivos Oy	19
§ 238	Mäntsälän osavuosisikatsaus 3/2025 ja talousarviomuutokset	20
§ 239	Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2029	23
§ 240	Lausunto Uudenmaan maakuntaohjelmasta ja ympäristöselostuksesta	28
§ 241	Lautakuntien pöytäkirjat	31
§ 242	Ilmoitusasiat	32

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Havula Tapio Leino Timo Kokko Eero Ahonen Taina Brusila Eerik Lampi Satu	Puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen	Poissa, jäävi § 237 Poissa, jäävi § 235 Saapui klo 15.07. Poissa, jäävi § 237
	Teppinen Marja Vierikko Tarja Warras-Stjernvall Annika	Jäsen Jäsen Varajäsen	Paikalla § 235 ajan
Poissa	Laukkanen Erkki Keto-Huovinen Pihla		
Muu	Hallikainen Heli Allonen Ilkka Laurila Hannu Samola Riitta Ahvo Timo Lipponen Marko	Valtuuston puheenjohtaja Valtuuston II varapuheenjohtaja Esittelijä Pöytäkirjanpitäjä Sivistysjohtaja Opetuspäällikkö	Asiantuntijana § 235 Asiantuntijana § 235

Allekirjoitukset

	Tapio Havula puheenjohtaja	Riitta Samola pöytäkirjanpitäjä
Käsiteltyt asiat	233 - 242	
Pöytäkirjan tarkastus		
	Marja Teppinen pöytäkirjantarkastaja	Tarja Vierikko pöytäkirjantarkastaja
Pöytäkirjan nähtävilläpito		

Yleinen tietoverkko 06.11.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 233

Päätösehdotus	Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
---------------	---

Päätös	Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
--------	--

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 234

Päätösehdotus Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Marja Teppinen ja Tarja Vierikko.

Päätös Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Marja Teppinen ja Tarja Vierikko.

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025

Sivistyslautakunta 23.09.2025 § 92

Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksen taustalla on kaksi laajempaa palveluverkon tarkastelua.

Finnish Consulting Group Oy (FCG) teki strategisen tilaselvityksen 2023. Strategisessa tilaselvityksessä tarkasteltiin kokonaisuudessaan Mäntsälän kunnan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden käyttämiä rakennuksia suhteessa tulevaisuuden palvelutarpeeseen huomioiden mm. väestökehitys ja toimintaympäristön muutokset.

Strategista tilaselvitystä seurasi poliittisen ohjausryhmän ohjauksessa valmisteltu tilatarveselvitys, jossa tuotettiin kunnan päätösten valmistelun pohjaksi erilaisia sivistys- ja hyvinvointipalvelujen rakennuksiin liittyviä käyttövaihtoehtoja. Vaihtoehtojen tarkastelussa huomioitiin palvelutarpeiden toteuttamismahdollisuudet sekä selvitettiin rakennusten hyödyntämispotentiaalia pedagogis-toiminnallisesta näkökulmasta. Samalla arvioitiin mahdollisten muutosratkaisujen toteuttamista ja tarkastelun kohteena olevien palvelujen sijoittumista nykyisiin kiinteistöihin. Selvityksessä tarkasteltiin myös uudisrakentamisen tarvetta suhteutettuna arvioituun palvelutarpeeseen.

Tilatarveselvityksessä FCG:n strategista tilaselvitystä tarkennettiin jonkin verran vapaa-aikapalveluiden osalta ja koulujen tarkastelussa tutkittiin skenaariomalleilla eri vaihtoehtoja, joiden avulla tutkittiin muutosten hallintaa ja toiminnan sopeuttamista palvelun kysyntää vastaavaksi.

Ennen päätöksentekoa vuonna 2024 tilatarveselvityksestä pyydettiin lausuntoja. Hyvinvointilautakunnan ja sivistyslautakunnan esitykset tilatarveselvityksestä käsiteltiin kunnanhallituksessa 8.11.2024 § 211. Tilatarveselvityksestä ei tehty päätöstä ja kunnanhallitus päätti palauttaa kokouksessaan sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen tilatarveselvityksen uudelleen valmisteluun. Jatkovalmistelua ohjeistettiin niin, että valmistelussa keskitytään Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoon ja siinä erityisesti Myllymäen alakoulun tilakysymyksen ratkaisuun.

Sivistyslautakunta ohjeisti sivistys- ja hyvinvointipalvelualueetta jatkovalmistelussa ja käynnisti Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksen tekemisen 10.12.2024 § 120.

Sivistysjohtaja nimitti vuoden 2025 alussa kouluverkkovalmistelua varten sivistys- ja hyvinvointipalvelualueelle projektiryhmän, johon kuuluivat opetuspäällikkö, toimitilapäällikkö, rakennuttamispäällikkö, controller, oppimisen tuen erityisasiantuntija, opetuksen tvt-asiantuntija, lapsen hyvinvoinnin ja tuen erityisasiantuntija ja keskusta-alueen koulujen rehtorit.

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

Projektiryhmä valmisti kevään aikana kaksi mahdollista vaihtoehtoa Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoratkaisuksi kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan antamien raamien puitteissa.

Molempien vaihtoehtojen tavoitteena on tarjota ehdotus siihen, että opetus toteutuu lapsen näkökulmasta eheänä kokonaisuutena ja sujuvana jatkumona terveellisissä ja toimivissa tiloissa. Vaihtoehtojen pohjalta toteutuva kouluverkko vastaa erilaisten lasten tarpeisiin ja ratkaisut ovat taloudellisesti kestäviä. Lapsen näkökulmasta on tärkeää huomioida turvallisuuteen liittyvät seikat ja tuen toteutuminen. Vaihtoehtoissa perusopetus nähdään yhtenäisenä mäntsäläläisenä kokonaisuutena. Ratkaisujen on myös tarkoitus turvata riittävät henkilöresurssit erityyppisten opetusmuotojen toteuttamiseen ja tuen tarjoamiseen.

Vaihtoehto 1

- Hepolan koulurakennuksen käytöstä luovutaan.
- Hepolan yleisopetuksen oppilaat siirtyvät vuosiluokka kerrallaan Riihenmäen kouluun.
- Hepolan Vammaisopetus ja vaativa erityisopetus siirtyvät Myllymäki-Ehnoosille.
- Kirkonkylän koulun viipaleesta luovutaan kokonaan. 2-4 yleisopetuksen ryhmää siirtyy Myllymäki-Ehnoosille.
- Myllymäki-Ehnoosille rakennetaan uudet tilat Myllymäen vuosiluokkien 1-6 opetukselle, Hepolasta ja Kirkonkylästä siirtyville ryhmille.

Vaihtoehto 2

- Hepolan koulurakennus peruskorjataan.
- Hepolassa järjestetään vuosiluokkien 1-6 opetusta ja vaativaa erityisopetusta.
- Hepolan vammaisopetus siirtyy Myllymäki-Ehnoosille, jonne sille rakennetaan uudet tilat.
- Kirkonkylän koulun viipaleesta luovutaan kokonaan. Kaksi yleisopetuksen ryhmää siirtyy muihin keskustan alueen kouluihin.
- Myllymäki-Ehnoosille rakennetaan uudet tilat Myllymäen vuosiluokkien 1-6 opetukselle.

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 10.6.2025 § 59, että näistä kahdesta vaihtoehdosta tehdään lapsivaikutusten ennakoarviointi.

Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitysluonnoksessa (liite 1. Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025) nykytilannetta, vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia on kuvattu laajemmin. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen vaihtoehtoista on tehty lapsivaikutusten ennakoarviointi, joka on liitetty selvityksen luonnosversioon. Lapsivaikutusten ennakoarvioinnin raportti on selvitysluonnoksen liitteenä (liite 2. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen lapsivaikutusten ennakoarviointiraportti).

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 26.8.2025 § 74, että ennen kuin keskustan alueen kouluverkkoselvitys etenee kunnanvaltuuston

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

päätöksentekoon syksyllä 2025, kuntalaisille varataan Hallintolain 41 §:n mukaisesti vaikuttamismahdollisuudet.

Sivistyslautakunta pyytää Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä lausunnot seuraavilta tahoilta:

Lautakunnat (lausunto tulee jättää viimeistään 21.10.)

- tekninen ja elinvoimalautakunta
- kuntakehityslautakunta

Molemmilta lautakunnilta lausunnot pyydetään Mäntsälän kunnan hallintosäännössä määritellyn lautakunnan toimivallan näkökulmasta tarkasteltuna. Tekninen ja elinvoimalautakuntaa pyydetään myös arvioimaan lausunnossaan eri vaihtoehtojen vaikutuksia kiinteistö- ja tukipalvelujen näkökulmaa tarkastellen.

Vaikuttamistoimielimet (lausunto tulee jättää viimeistään 21.10.)

- nuorisovaltuusto
- lapsi- ja perheasiainneuvosto
- vammaisneuvosto
- ikäihmisten neuvosto

Lisäksi lausuntoja pyydetään kuntalaisilta ja henkilöstön edustajilta (lausunto tulee jättää viimeistään 16.10.)

- keskustan alueen koulujen vanhempainyhdistykset
- henkilöstöä edustavat järjestöt
- kuntalaiset

Lausunnot osoitetaan Mäntsälän kunnan kirjaamoon.

Kuntalaisille järjestetään asukastilaisuus keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä keskiviikkona 8.10.2025 klo 18 Mäntsälän lukion salissa.

Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen luonnosversio on nähtävillä kunnan kotisivuilla.

Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä päätöksen tekee Mäntsälän kunnanvaltuusto. Kunnanvaltuuston päätöksen perusteella lähdetään valmistelemaan toimenpiteitä ja aikataulutetaan toimenpiteet kunnan talousarvioprosessin ja taloussuunnittelun mukaisesti. Yksittäisen koulun lakkauttamisesta tehdään aina vielä erikseen päätös kunnanvaltuustossa.

Valmistelija Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi,
opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti
marko.lipponen(@)mantsala.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja Ahvo Timo

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksen luonnoksen. Sivistyslautakunta pyytää esittelytekstissä mainituilta tahoilta lausunnot keskustan alueen kouluverkkoselvityksen luonnoksesta. Pykälä tarkastetaan kokouksessa.
Käsittely	Käsittelyn aikana esittelijä muutti esitystään seuraavasti: Sivistyslautakunta hyväksyy Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksen luonnoksen. Sivistyslautakunta pyytää esittelytekstissä mainituilta tahoilta lausunnot keskustan alueen kouluverkkoselvityksen luonnoksesta. Sivistyslautakunta pyytää tekninen ja elinvoimalautakuntaa arvioimaan omassa lausunnossaan eri rakentamisvaihtoehtoja ja niiden vaikutusta Myllymäen koulun tilakysymyksen ratkaisemiseen. Lautakuntaa pyydetään arvioimaan onko esimerkiksi moduulityyppisellä rakentamisella nopeutettavissa Myllymäen koulun tilaratkaisua verrattuna muihin toteuttamistapoihin. Pykälä tarkastetaan kokouksessa.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esittelijän muutetun päätösehdotuksen. Pykälä tarkastettiin kokouksessa. Liite 1. Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025 Liite 2. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen lapsivaikutusten ennakkoarviointiraportti

Sivistyslautakunta 28.10.2025 § 105

Sivistyslautakunta pyysi lausuntoja Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksestä kuntalaisilta ja henkilöstön edustajilta 16.10.2025 mennessä ja lautakunnilta sekä vaikuttamistoimielimiltä 21.10.2025 mennessä.

Kuntalaislausuntoja saatiin 13 kappaletta, joista suurin osa oli yksittäisten kuntalaisten lausuntoja. Ehnroosin ja Ohkolan koulujen vanhempainyhdistykset sekä Ohkolan kyläyhdistys antoivat myös lausunnot. Lausunnon jättivät lisäksi koulumentorit ja Mäntsälän JHL.

Sivistyslautakunta
Sivistyslautakunta
Kunnanhallitus

§ 92
§ 105
§ 235

23.09.2025
28.10.2025
03.11.2025

Kuntalaisten lausunnoissa pohdittiin Kirkonkylän koulun tulevaisuutta ja sujuvan koulupolun rakentumista oppilaille. Lausunnoissa oli myös esityksiä Kirkonkylän koululle lisärakentamisesta ja pohdittiin muita ratkaisuvaihtoehtoja, joilla koulu pystyisi edelleen toimimaan 1-6 luokkien yksikkönä. Todettiin myös, että Kirkonkylän koulun oppilaille on merkittävää selkeän koulupolun rakentuminen.

Pääosassa kuntalaislausunnoissa kannettiin vaihtoehtoa 1, koska se nähtiin lapsen koulupolun kannalta selkeämpänä mallina ja vaihtoehtoa pidettiin talouden kannalta järkevämpänä valintana. Myös vaihtoehto 2 nähtiin osassa lausuntoja parempana kuin vaihtoehto 1.

Lausunnoissa kiinnitettiin erityistä huomiota vammaisopetukseen ja vaativaan erityisopetukseen. Näkemykset jakaantuivat ja osassa lausuntoja korostettiin molempien ryhmien osalta pienempien yksiköiden etuja. Muutoksien toteutuessa korostettiin molempien erityisryhmien osalta, että suunnittelussa ja toteuksessa heidän tarpeensa tulee huomioida erityisen tarkasti.

Vaikuttamistoimielimet

Lapsi- ja perheasiainneuvosto pitää vaihtoehto 1:tä pääosin myönteisenä, mutta nostaa esiin huolia pitkistä koulumatkoista, turvallisuudesta ja vammaisopetuksen tiloista. Liikuntasalin poistuminen vaikuttaa urheiluseuroihin. Mahdollisten säästöjen toivotaan kohdentuvan oppimisen tuen palveluihin. Vaihtoehto 2:ssa riskinä nähdään Hepolan koulun remontin epäonnistuminen ja kustannusten kasvu. Terveelliset ja turvalliset tilat ovat tärkeitä kaikille oppilaille, ja suurissa yksiköissä tulee huomioida ikäryhmien tarpeet.

Vammaisneuvosto korostaa, että suurissa kouluissa vammaisopetuksen oppilaiden integroituminen on vaikeampaa, ja yksilöllisten tarpeiden huomioiminen haastavaa. Neuvosto piti parempana vaihtoehtona pienempää yksikköä. Henkilökunnan, vanhempien ja oppilaiden näkemyksiä on tärkeää kuulla, ja vammaisopetuksen tulisi pysyä keskustan tuntumassa.

Nuorisovaltuusto näkee molemmissa vaihtoehtoissa hyvää, mutta kannattaa vaihtoehtoa 2. Huolta aiheuttavat koulumatkojen piteneminen ja nuorten käyttäytymisen vaikutukset pienempiin oppilaisiin.

Ikäihmisten neuvosto toivoo, että koulusta vapautuvia ja uusia tiloja voidaan käyttää ikäihmisten harrastustoimintaan ja yhteisenä olohuoneena eri puolilla Mäntsälää, huomioiden tilojen saavutettavuus ja esteettömyys.

Lautakunnat

Tekninen ja elinvoimalautakunta toteaa, että hankkeen kustannuslaskenta ja aikataulut tehdään tarveselvityksen ja hankesuunnittelun aikana. Samassa yhteydessä tarkastellaan myös tilojen hankinta- ja toteutustapavaihtoehtoja mukaan lukien moduulirakentamisen vaikutukset aikatauluun. Lautakunta korostaa, että tilatarve arvioidaan oppilasmäärän

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

perusteella tarveselvitysvaiheessa. Taloudellisesta näkökulmasta vaihtoehto 1 on merkittävästi kannattavampi, mikäli Hepolan rakennukseen ei tarvitse investoida. Lisäksi vaihtoehto 1 tuo säästöjä ylläpito- ja kunnossapitokustannuksissa sekä noin kolmen henkilötyövuoden verran ateria- ja puhtauspalveluissa. Molemmissa vaihtoehtoissa syntyy säästöjä väliaikaistiloista luopumisen myötä. Vaihtoehdon 2 kannattavuutta heikentävät Hepolan rakennuksen korjaustarve ja väistötilojen hankintakustannukset. Molemmissa vaihtoehtoissa Myllymäen koulun vanha osa puretaan kesäloman aikana turvallisuussyistä ja laajennusosan talotekniikka säilytetään.

Kuntakehityslautakunta toteaa, että väestönkasvu ja uudisrakentaminen keskittyvät ennusteiden mukaan asemakaava-alueelle, erityisesti Kirkonkylään ja Hyökännummelle, joissa palvelut ja hyvät liikenneyhteydet tukevat alueen vetovoimaa. Uudet asemakaava-alueet ja strategisen yleiskaavan mukaiset asuinalueet sijoittuvat eri puolille Kirkonkylää, suurimpien alueiden sijaitessa sen itäosassa, joka kuuluu Myllymäki–Ehnroosin oppilaaksiottoalueeseen. Asemakaava-alueilla oppilaat eivät pääsääntöisesti kuulu koulukuljetuksen piiriin lyhyiden etäisyyksien vuoksi, mikä vaikuttaa lapsiperheiden asuinpaikkavalintoihin ja siten myös uudisrakentamiseen. Hankkeiden suunnittelussa on huomioitava mahdolliset kaavamuutokset, jotta palvelujen sijainti ja alueiden käyttötarkoitus tukevat kunnan elinvoimaa. Myllymäki–Ehnroosin alueella ei ole tiedossa kaavoituksellisia tai muita esteitä purkamiselle ja uudisrakentamiselle, kun nykyiset asemakaavamääräykset otetaan huomioon. Rakennussuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota julkisivun jäsentelyyn, materiaalivalintoihin, värikykyyn ja muotokielen soveltuvuuteen Ehnroosin rakennukseen. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää uudisrakennuksen liittymiseen Ehnroosin kouluun, piha-alueiden turvallisuuteen ja luonnonmukaisuuteen sekä erityisryhmien tarpeiden huomioimiseen. Hepolan koulun tontin käyttötarkoituksen muutos edellyttää asemakaavan tarkistamista.

Hyvinvointilautakunta korostaa koulutilojen merkitystä kuntalaisten yhteisöllisyyden ja harrastustoiminnan tukena. Tilojen monikäyttöisyys edistää hyvinvointia ja aktiivista elämäntapaa. Lautakunta nostaa esiin, että koulupäivän yhteydessä järjestettävä maksuton harrastustoiminta tukee lasten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Kouluverkon tiivistäminen mahdollistaa oppilaille laajemman harrastustarjonnan kuin hajanainen kouluverkko. Lautakunnan mukaan on tärkeää, että koulutilat ovat terveellisiä ja turvallisia. Kouluverkkoratkaisussa tulee huomioida kuntatalouden tasapainottamisen tarve ja vaikutus koko sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palveluverkon kehittämiseen. Lautakunta painottaa laadukkaan lapsivaikutusten ennakkoarvioinnin merkitystä ja sen hyödyntämistä lasten ja perheiden tukemisessa muutostilanteissa. Erityistä huomiota tulee kiinnittää haavoittuvassa asemassa olevien, kuten vammaisten oppilaiden tarpeisiin tulevilla tilaratkaisuilla. Hyvinvointilautakunta puoltaa jatkovalmistelussa vaihtoehtoa 1.

Annetuissa lausunnoissa korostuvat terveyteen, hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvät seikat, taloudellisuus, kasvun ja palveluiden varmistaminen ja selkeä koulupolku. Huomioitavana seikkoina esiin

Sivistyslautakunta
Sivistyslautakunta
Kunnanhallitus

§ 92
§ 105
§ 235

23.09.2025
28.10.2025
03.11.2025

nousee haavoittuvassa asemassa olevien tarpeiden huomioiminen ja koulumatkat.

Lausunnoissa vaihtoehto 1:een suhtauduttiin myönteisemmin. Esiin nostettiin vaihtoehdon 1 osalta, että se takaa varmemmin terveelliset, turvalliset ja toiminnallisesti hyvät tilat. Vaihtoehtoehto 1 on myös kunnan talouden kannalta edullisempi. Uudisrakentaminen keskittyy potentiaaliselle kasvualueelle. Koulumatkat ovat käveltäviä, vaikkakin osalla oppilaista matkan pituus muuttuu nykytilanteeseen. Lasten näkökulmasta koulupolkua pidettiin selkeämpänä vaihtoehdossa 1. Vaihtoehdon 1 toteutumisen koettiin myös lisäävän lasten harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä.

Vammaisopetuksen ja vaativan erityisopetuksen järjestäminen isomman kouluyksikön yhteydessä herätti osittain huolta. On tärkeää huomioida vaativan erityisen tuen ja vammaisopetuksen oppilaiden tarpeet suunnitteluvaiheessa, jotta mahdolliset negatiiviset vaikutukset pystytään selättämään.

Teknisen ja elinvoimalautakunnan lausunnossa korostettiin, että tässä kohtaa ei päätetä uudisrakennuksen koosta, rakentamistavasta eikä rahoitusmallista. Nämä huomioidaan tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa.

Lausunnot ja niiden koonnit ovat liitteenä 3.

Lapsivaikutusten ennakkoarviointi toteutettiin elokuussa 2025 vaihtoehtojen 1 ja 2 pohjalta. Arvioinnin koonnissa ei noussut esille jyrkkää näkemystä kummankaan vaihtoehdon myönteisyydestä tai kielteisyydestä. Vaihtoehdon yksi osalta vammaisopetuksen tilojen rakentaminen Myllymäki-Ehnroosin yhteyteen nähtiin myönteisempänä. Huolta kuitenkin herätti myös vaativan erityisopetuksen tilojen rakentaminen Myllymäki-Ehnroosin yhteyteen, joskin todettiin, että suunnittelemalla tilat oikein tämä voi olla myös myönteinen asia.

Vaihtoehtojen toteuttamisesta voi todeta, että niillä ei ole ryhmäkokoja kasvattavaa vaikutusta. Opetushenkilöstöä oppilasryhmää kohden on vähintään yhtä paljon kuin nykytilassa. Henkilöstön kohdentaminen oppilaiden ohjaamisen on kuitenkin joustavampaa. Hyvän toimintakulttuurin avulla ilmapiiri on välittävä ja aikuisilla on aikaa kohdata oppilaat. Lapsia tuetaan muutokseen valmistautumisessa ja uuden yhteisön rakentamisessa. Tilojen ja piha-alueiden hyvällä suunnittelulla pystytään takamaan kaikenlaisia tiloja isommassakin yksikössä, myös rauhallisia ja ärsykettömiä.

Johtopäätöksenä lapsivaikutusten ennakkoarvioinnista voidaan todeta, että lasten oikeudet toteutuvat molemmissa vaihtoehdoissa. Ennakkoarvioinnin pohjalta vaihtoehdon yksi toteuttaminen on kannattavampaa, kun huomioidaan se, etteivät kyselyssä esille nousseet huolet toteudu.

Opetuspalvelut esittää selvitysten pohjalta Mäntsälän keskustan alueen perusopetuksen järjestämistä vaihtoehto 1:n mukaisesti. Kouluverkko

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

muodostuu Riihenmäen, Kirkonkylän ja Myllymäki-Ehnroosin kouluista, joilla on selkeä rooli osana Mäntsälän perusopetuksen kokonaisuutta. Riihenmäen koulu on vuosiluokkien 1-9 yhtenäiskoulu. Kirkonkylän koulu toimii vuosiluokkien 1–4 kouluna, ja sen oppilaat siirtyvät neljännen vuosiluokan jälkeen Myllymäki-Ehnroosin kouluun. Myllymäki-Ehnroosin koulu on vuosiluokkien 1-9 yhtenäiskoulu. Vaativaa erityisopetusta ja vammaisopetusta tarjotaan Myllymäki-Ehnroosin koulussa. Koulujen muut opetusmuodot on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa keskusta-alueen kouluverkkoselvityksessä.

Vaihtoehto 1 mahdollistaa selkeän koulupolun keskustan alueen oppilaille, eikä se vaikuta Etelä-Mäntsälän oppilaiden opetuksen järjestämiseen Kellokosken koulussa Tuusulan kunnan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Oppilaiden koulumatkoihin ei tule merkittäviä muutoksia eivätkä koulukuljetuskustannukset lisäänty. Tilojen terveellisyys ja pedagoginen toimivuus paranevat. Kirkonkylän koulun päärakennuksen ja Riihenmäen koulun yläkouluosan peruskorjaukset on kuitenkin huomioitava lähitulevaisuudessa. Vaativalle erityisopetukselle ja vammaisopetukselle rakennetaan toimintaan soveltuvat tilat, ja niiden sijoittaminen yhtenäiskoulun yhteyteen tukee inklusiota ja vertaisryhmässä toimimista. Suunnittelussa huomioidaan selvityksessä esiin nousseet huolet näiden opetusmuotojen järjestämisestä isommassa kouluyksikössä.

Vaihtoehto 1 ei vaikuta opetushenkilöstön määrään eikä muihin henkilöstöresursseihin, mutta henkilöstön kohdentaminen oppimiseen ja sen tukemiseen ja ohjaukseen on joustavampaa. Myös pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu tehostuu ja tulee helpommaksi. Ryhmäkokoihin ei tule muutoksia, mutta oppilaita ja henkilöstöä siirtyy yksiköistä toisiin, mikä edellyttää keskustelua, tukemista ja uuden yhteisöllisen toimintakulttuurin rakentamista.

Taloudellisesti vaihtoehto 1 on edullisempi rakennusinvestointikustannusten osalta, sillä vaihtoehto 2:n peruskorjaus ja tilojen muuntaminen on kalliimpaa kuin uudisrakentaminen. Väistötiloja ei tarvitse hankkia lisää, koska Hepolan tiloja ja Myllymäen koulun kentällä olevia tiloja voidaan hyödyntää muutoksen toteuttamisvaiheessa. Hepolan rakennuksen säilyttämiselle ei ole opetuksen osalta tarvetta muutoksen toteuttamisen jälkeen, kun vaativalle erityisopetukselle ja vammaisopetukselle rakennetaan soveltuvat tilat toisaalle. Hepolan rakennuksen tulevaisuus jää ratkaistavaksi siirtymävaiheen jälkeen.

Toimivalla kouluverkolla on vaikutusta kunnan vetovoimaan ja houkuttelevuuteen. Keskusta-alueella tulee olla lapsen näkökulmasta selkeä koulupolku terveellisissä ja turvallisissa koulurakennuksissa. Päätöksentekokyky ja selkeä visio kehittämisen suunnasta ja aikataulusta vahvistavat positiivista mielikuvaa kunnasta. Kouluverkkoratkaisu tukee laadukkaiden ja yhdenvertaisten koulupalveluiden toteutumista kuntastrategian mukaisesti. Potentiaalinen kasvu keskusta-alueen itäosaan puoltaa tarvittavaa uudisrakentamista Myllymäki-Ehnroosille. Lasten oikeuksien toteutumisen, pedagogisten ratkaisujen, kestävän talouden

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

näkökulmasta vaihtoehto 1 on suositeltavampi. Toteutuksen alustavaa aikataulua on käsitelty kouluverkkoselvityksen luvussa 15.

Kouluverkkoselvitykseen liittyen on käyty Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella § 5 mukaisesti neuvottelu 20.10.2025 henkilöstöjärjestöjen luottamusedustajien ja Mäntsälän kunnan edustajien kesken kouluverkkoselvityksen henkilöstövaikutuksista.

Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksessä päätetään valmistelun suunnasta ja ratkaisusta, joita lähdetään edistämään. Koulun lakkauttaminen vaatii erillisen kunnanvaltuuston päätöksen ja rakentamishankkeet sekä niiden laajuus ja sisältö päätetään erikseen tarveselvityksen pohjalta hankesuunnitelmassa, josta päättää kunnanvaltuusto.

Valmistelija	Sivistysjohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi, opetuspäällikkö Marko Lipponen, sähköposti marko.lipponen(@)mantsala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Mäntsälän keskusta-alueen kouluverkkoselvityksen liitteen 1 mukaisesti. Sivistyslautakunta esittää selvityksen hyväksymistä edelleen kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa esitetyssä muodossa vaihtoehto 1 mukaisesti. Sivistyslautakunta ohjeistaa jatkovalmistelua seuraavasti: 1) Tarveselvityksessä ja hankesuunnitelmassa tutkitaan käynnistettävän hankkeen laajuus tulevaisuuden tarpeen mukaisesti, aikataulut, toteuttamisvaihtoehdot ja niiden kustannusvaikutukset, 2) sivistyslautakunta korostaa, että lapsivaikutusten avioinnit ja lausunnoissa esiin nostetut asiat tulee ottaa valitun vaihtoehdon jatkosuunnittelussa huomioon, 3) valitun vaihtoehdon eteenpäin viemiselle varataan vuoden 2027 talousarvioon ja taloussuunnitteluvuosille 2028-2029 resurssit hankkeen toteuttamiseksi.
Käsittely	Käsittelyn aikana lautakunta teki yksimielisesti seuraavat tekniset muutokset liitteensä 1 olevaan Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitykseen: Luku 9.3., kaavio 6 selvennetään tekstillä. Luku 15, kappale 1 lause "Uuden rakentaminen toteutetaan niin pienimuotoisesti kuin mahdollista." muutetaan muotoon "Uuden rakentaminen toteutetaan viipymättä, niin pienimuotoisesti kuin mahdollista ja tilojen muuntojoustavuus huomioiden. Luku 15, taulukko 13 poistetaan.

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Mäntsälän keskusta-alueen kouluverkkoselvityksen liitteen 1 mukaisesti. Sivistyslautakunta esittää selvityksen hyväksymistä edelleen kunnanhallituksessa ja

Sivistyslautakunta	§ 92	23.09.2025
Sivistyslautakunta	§ 105	28.10.2025
Kunnanhallitus	§ 235	03.11.2025

kunnanvaltuustossa esitetyssä muodossa vaihtoehto 1 mukaisesti. Sivistyslautakunta ohjeistaa jatkovalmistelua seuraavasti: 1) Tarveselvityksessä ja hankesuunnitelmassa tutkitaan käynnistettävän hankkeen laajuus tulevaisuuden tarpeen mukaisesti, sen toteuttamisvaihtoehdot, aikataulut ja kustannusvaikutukset, 2) sivistyslautakunta korostaa, että lapsivaikutusten arvioinnit ja lausunnoissa esiin nostetut asiat tulee ottaa valitun vaihtoehdon jatkosuunnittelussa huomioon, 3) valitun vaihtoehdon eteenpäin viemiselle varataan vuoden 2027 talousarvioon ja taloussuunnitteluvuosille 2028-2029 resurssit hankkeen toteuttamiseksi.

Päätös Sivistyslautakunta päätti hyväksyä Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvityksen esittelijän tekemän muutetun päätösehdotuksen mukaisesti. Lisäksi sivistyslautakunta valtuutti opetuspäällikön tekemään liitteeseen 1 Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025 lautakunnan tekemät tekniset muutokset.

Liite 1. Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025
Liite 2. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen lapsivaikutusten ennakoarviointiraportti
Liite 3. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen lausunnot 2025

Merkittiin, että jäsen Pirjo Vainio poistui kokouksesta klo 19.50 ja palasi kokoukseen klo 19.52.
Merkittiin, että kokouksessa pidettiin tauko klo 20.10-20.23.

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 235
175/00.01.05/2025

Valmistelija Sivistysjohtaja Ahvo Timo, timo.ahvo@mantsala.fi,
Opetuspäällikkö Lipponen Marko, marko.lipponen@mantsala.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus Kunnanhallitus keskustelelee asiasta ja jatkaa käsittelyä kunnanhallituksen 17.11.2025 kokouksessa.

Käsittely Sivistysjohtaja Timo Ahvoa ja opetuspäällikkö Marko Lipposta kuultiin asiantuntijoina pykälän yhteydessä.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

- Merkittiin, että Taina Ahonen ilmoitti esteellisyytensä (palvelussuhde- ja toimeksiantojäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja

Sivistyslautakunta

§ 92

23.09.2025

Sivistyslautakunta

§ 105

28.10.2025

Kunnanhallitus

§ 235

03.11.2025

päätöksenteon ajaksi klo 15.01-16.17. Taina Ahosen varajäsen Annika Warras-Stjernvall tuli kokoukseen Taina Ahosen tilalle asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 15.01-16.17.

- Merkittiin, että Satu Lampi saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 15.07.

Liite 1. Mäntsälän keskustan alueen kouluverkkoselvitys 2025 /
Sivistyslautakunta 28.10.2025

Liite 2. Keskustan alueen kouluverkkoselvityksen lapsivaikutusten
ennakkoarviointiraportti

Liite 3. Keskustan alueen kouluverkkoselvityslausunnot 2025

FCDC Corp Oy:n maanvuokrasopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen muutos / Kapulin korttelit 2316 ja 2319 / kiinteistö 505-407-7-140

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 236

618/10.00.02/2024

Kunnanhallitus 03.02.2025 § 19

Kunta on neuvotellut FCDC Corp Oy:n (entinen nimi FinCap DC Corp Oy) kanssa maanvuokrasopimusten muutoksista laajemman yhtenäisen vuokra-alueen muodostamiseksi. Yhtiö on vuokrannut kunnalta 2.10.2024 Kapulin yritysalueen korttelin 2319 tontin 1 osan perustettavan yhtiön lukuun. Lisäksi yhtiö on ostanut Kerava Garden Oy:n konkurssipesältä 8.10.2024 vuokraoikeuden korttelin 2316 tontin 1 osalle.

Uusi vuokra-alue vastaa korttelin 2319 osalta entistä vuokra-aluetta, mutta korttelin 2316 alueella vuokra-alueeseen on sisällytetty itäpuolinen tontti 2 sekä aiemmin huolto- ja pelastustieksi varattu tontin 1 osa. Tontin 1 Isolammintien puoleinen pää, noin 1,43 hehtaaria jätetään uuden vuokra-alueen ulkopuolelle. Uusi vuokra-alue muodostuu Kapulin yritysalueen korttelin 2319 tontin 1 osia vastaavista määräaloista kiinteistöistä Kulmakolmio 505-407-3-259, noin 30 400 m², Risumäki 505-407-48-1, noin 4 900 m², Meijeri 505-407-56-46, noin 23 500 m², sekä korttelin 2316 tonttien 1 ja 2 osia vastaavasta määräalasta kiinteistöistä Ali-Ollila 505-407-7-128, noin 32 300 m². Yhteensä vuokra-alueen pinta-ala on noin 91 100 m².

Tontin 2319-1 asemakaavamerkintä on T-6; teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue. Korttelin 2316 tonttien 1 ja 2 asemakaavamerkintä on puolestaan LTA/T-6; tavaraliikenneterminaalien ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue. Koko vuokra-alueen rakennustehokkuusluku $e=0,60$. Rakennusoikeutta on siten noin 54 660 k-m². Vuosivuokra on 81 990,00 € vuodessa perustuen maapohjan arvoon 18 €/m² ja 5 % vuokratuottoon. Vuokran määrä on sidottu elinkustannusindeksiin.

Korttelin 2316 osalla sijaitsevalla vuokra-alueella on ollut keskeneräinen rakennustyömaa. Alueella sijaitsevat betonirakenteet on purettu tammikuussa 2025, mutta alueen ennallistaminen ja siistiminen on jätetty odottamaan lumien sulamista. Korttelin 2319 alueella ei ole aloitettu rakennustöitä ja vuokra-alue on vastaavassa kunnossa kuin vuokratukauden alussa.

Uuteen maanvuokrasopimukseen liittyy kiinteistökaupan esisopimus, jossa kunta sitoutuu myymään vuokra-alueen vuokralaiselle sen jälkeen, kun maanvuokrasopimuksen mukainen rakentamisvelvoitteen ensimmäinen vaihe on täytetty. Kauppahinta on 20 kertaa kaupantekovuoden vuosivuokran suuruinen.

Kunnanhallitus

§ 236

03.11.2025

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

1. Kunnanhallitus päättää hyväksyä pääehdoiltaan liitteenä olevan luonnoksen mukaisen sopimuksen, jolla kunta ja FCDC Corp Oy sopivat korttelin 2316 tontin 1 osaa koskevan 6.6.2024 allekirjoitetun maanvuokrasopimuksen päättämisestä. Vuokralaisen tulee ennallistaa ja siistiä vuokra-alue 31.5.2025 mennessä.

2. Kunnanhallitus päättää hyväksyä pääehdoiltaan liitteenä olevan luonnoksen mukaisen sopimuksen, jolla kunta ja FCDC Corp Oy sopivat korttelin 2319 tontin 1 osaa koskevan 2.10.2024 allekirjoitetun maanvuokrasopimuksen päättämisestä. Vuokralaisen tulee ennallistaa ja siistiä vuokra-alue.

3. Kunnanhallitus päättää vuokrata FCDC Corp Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun Kapulin yritysalueen korttelien 2316 ja 2319 osia vastaavan, noin 9,11 hehtaarin laajuisen alueen datakeskuksen rakennuspaikaksi liitteenä olevan maanvuokrasopimuksen mukaisin pääehdoin. Vuokra-alue muodostuu kiinteistöjen Ali-Ollila 505-407-7-128, Kulmakolmio 505-407-3-259, Risumäki 505-407-48-1 ja Meijeri 505-407-56-46 määräaloista. Vuosivuokra on 81 990 €. Vuokra on sidottu elinkustannusindeksiin. Maanvuokrasopimus voidaan allekirjoittaa sen jälkeen, kun vuokra-alueella voimassa olevat maanvuokrasopimukset on päätetty edellä olevien kohtien 1 ja 2 mukaisesti.

4. Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan luonnoksen mukaisen kiinteistökaupan esisopimuksen koskien kohdan 3 mukaisen vuokra-alueen myymistä maanvuokralaiselle. Kiinteistökaupan esisopimus voidaan allekirjoittaa sen jälkeen, kun kohtien 1-3 mukaiset sopimukset on allekirjoitettu. Nämä kohtien 1-4 mukaiset päätökset ovat voimassa 31.5.2025 saakka.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Sopimus maanvuokrasopimuksen päättämiseksi / korttelin 2316 tontin 1 osa

Liite 2. Päättävä maanvuokrasopimus / korttelin 2316 tontin 1 osa

Liite 3. Sopimus maanvuokrasopimuksen päättämiseksi / korttelin 2319 tontin 1 osa

Liite 4. Päättävä maanvuokrasopimus / korttelin 2319 tontin 1 osa

Liite 5. Uusi maanvuokrasopimus

Liite 6. Kiinteistökaupan esisopimus

Liite 7. Vuokra-alueen kartta

Liite 8. Sijainti opaskartalla

Kunnanhallitus

§ 236

03.11.2025

FCDC ja kunta ovat allekirjoittaneet 4.3.2025 maanvuokrasopimuksen ja esisopimuksen kiinteistön kaupasta. Nivos Vesi ja Lämpö Oy:lle on puolestaan varattu kuntakehitysjohtajan päätöksellä 21.3.2025 § 21 Kapulin yritysalueen tontin 2316-1 osa rakennushankkeen suunnittelua varten. Tämä jälkeen kunta, FCDC Corp Oy sekä Nivos Oy ovat neuvotelleet järjestelyistä, joilla saataisiin lisää tilaa yhdyskuntatekniseen huoltoon tarvittaville laitoksille. Yhtiöt ja kunta ovat sopineet, että FCDC Corp Oy:n vuokra-alueesta Graniittitien mutkan kohdalla poistetaan osa, noin 3095 m², jonka kunta voi tämän jälkeen luovuttaa yhteiskuntateknistä huoltoa palvelemaan käyttöön. Vuokran määrää pienennetään vuokra-alueen pinta-alamuutosta vastaavasti.

Todetaan, että muutoksen jälkeistä tilannetta vastaava uusi vuokra-alue on jo lohkottu itsenäiseksi kiinteistöksi; nimi K2319T1, kiinteistötunnus 505-407-7-140 ja pinta-ala noin 88 001 m².

Vuokra-aluetta koskeva kiinteistökaupan esisopimus uusitaan vastaamaan muutettua vuokra-aluetta.

Valmistelija

maankäyttöinsinööri Kautto Pekka, pekka.kautto@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. päättää hyväksyä liitteenä olevan sopimuksen maanvuokrasopimuksen muutoksesta.
2. päättää hyväksyä liitteenä olevan kiinteistökaupan esisopimuksen, joka korvaa 4.3.2025 allekirjoitetun kiinteistökaupan esisopimuksen. Nämä kohtien 1-2 mukaiset päätökset ovat voimassa 31.12.2025 saakka.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Sopimus maanvuokrasopimuksen muuttamiseksi / FCDC Corp Oy
Liite 2. Uusi kiinteistökaupan esisopimus / 505-407-7-140
Liite 3. Kartta; uusi vuokra-alue
Liite 4. Sijainti opaskartalla

Kapulिन korttelin 2316 tontin 1 osan myynti / kiinteistö 505-407-7-139 / Nivos Oy

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 237
209/10.00.02/2025

Nivos Oy on esittänyt pyynnön Kapulin yritysalueen tontin 2316-1 osan ostamista kaukolämmön ja sähkön tuotantoon ja varastointiin liittyvien laitosten rakentamiseksi. Alue on varattu Nivos Vesi ja Lämpö Oy:lle kuntakehitysjohtajan päätöksellä 21.3.2025 § 21 rakennushankkeen suunnittelua varten 28.2.2026 saakka. Suunnitelmien tarkentuessa Nivos-konsernissa on kuitenkin nähty tarkoituksenmukaiseksi ostaa tontti emoyhtiölle, Nivos Oy:lle.

Kaupan kohteena on pinta-alaltaan noin 1,750 hehtaarin laajuinen kiinteistö 505-407-7-139, joka vastaa osaa korttelin 2316 tontista 1. Tontin asemakaavamerkintä on LTA/ T-6; tavaraliikenneterminaalin ja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue. Rakennustehokkuusluku $e=0,60$, joten rakennusoikeutta on noin 10 500 $k\cdot m^2$. Alue on esirakennettu tasaamalla louhinnoin ja täytöin. Kaupan kohteelta on purettu kasvihuoneen keskeneräiset perustukset syksyllä 2024.

Kauppahinta on 316 100,00 euroa. Kauppahinta perustuu maapohjan arvoon 18 €/m², yhteensä 315 000 €, sekä lohkomiskuluun 1100 €. Ostajan aiemmin maksama varausmaksu, 2200 € hyvitetään kauppahinnassa.

Valmistelija	maankäyttöinsinööri Kautto Pekka, pekka.kautto@mantsala.fi
Esittelijä	Kunnanjohtaja Laurila Hannu
Päätösehdotus	Kunta myy Nivos Oy:lle Kapulin yritysalueen korttelista 2316 tontin 1 osaa vastaavan kiinteistön 505-407-7-139 liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin pääehdoin. Kiinteistön pinta-ala on noin 17 500 m ² ja kauppahinta 316 100,00 euroa. Tämä päätös on voimassa 28.2.2026 saakka.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. - Merkittiin, että Timo Leino ja Satu Lampi ilmoittivat esteellisyytensä (yhteisöjäävi) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 16.30-16.34.

Liite 1. Kiinteistön 505-407-7-139 kauppakirja
Liite 2. Kartta; kaupan kohde
Liite 3. Sijainti opaskartalla

Mäntsälän osavuosikatsaus 3/2025 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 238
349/02.01.00/2024

Toimintaympäristö

Valtiovarainministeriön syyskuun ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuotteeseen 2025 odotetaan 1,0 % nousua. Inflaatio on hidastunut, mutta kasvanut työttömyys ja kuluttajien luottamus talouteen on hidastanut talouden elpymistä.

Keväällä 2025 saavutettu kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa kuntatalouden kustannuksia selvästi. Vuonna 2025 työvoimakustannukset nousevat sopimuskorotusten vuoksi noin 2,8 prosenttia, vuonna 2026 3,2 prosenttia ja vuonna 2027 nousu kiihtyy 3,9 prosenttiin. Tämä kehitys lisää kustannuspaineita palveluvaltaisella kuntasektorilla, jossa henkilöstömenojen osuus on suuri.

Työllisyys kasvaa selvästi vasta vuosina 2027–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,4 prosentista 8,4 prosenttiin vuonna 2027.

Julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli 4,4 % suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Tänä vuonna 2025 rahoitusaliijäämä on 4,3 % ja laskee siitä vähitellen 3,6 % vuonna 2026. Alijäämä pysyy kolmen prosentin huonommalla puolella ennustekauden loppuun saakka.

Talouden toteutuminen 1.1.-30.9.2025 ja tilinpäätösennuste

Mäntsälän kunnan syyskuun ulkoisten toimintatuottojen toteutuma on 74,5 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen toteutuma on 70,8 prosenttia talousarviosta. Toimintakate -43,2 milj. euroa on 70,2 prosenttia talousarviosta. Vuosikate syyskuun lopun tilanteessa on 8,3 milj. euroa ja tilikauden tulos n. 1,3 milj. euroa ylijäämäinen.

Verotuloja on syyskuun lopussa kertynyt 40,0 milj. euroa, joka on 72,9 prosenttia talousarviosta. Kunnallisveron loppuvuoden kertymäennuste alenee selvästi, johtuen pääosin pienimmistä ennakonpidätyksistä. Työllisyyden odotettua heikompi kehitys kuluvana vuonna on johtanut siihen, että palkkatulojen kehitysarvio on heikentynyt. Palkkatulojen odotetaan kasvavan vain noin 2,5 prosenttia tänä vuonna. Kasvu on heikko, sillä keskimääräinen yleinen ansiotaso nousee noin kolme prosenttia koko maassa.

Mäntsälän osalta kunnallisverotuottojen odotetaan laskevan 0,8 % ed. vuoteen, yhteisöverotulojen laskevan 3,8 % ed. vuoteen, mutta kiinteistöveron odotetaan kasvavan kuitenkin 2,1 % ed. vuoteen verrattuna. Kokonaisuudessaan verotulojen ennustetaan toteutuvan 1,477 milj. euroa talousarviota heikompana. Talousarvioon tulee tehdä ennusteen mukaiset muutokset.

Kunnan tilinpäätösennuste on syyskuun lopun tilanteessa 1,2 milj. euroa alijäämäinen. Ennustetta heikentää heikosti toteutuvat verotulot. Verotulokertymän lisäksi kunnan rahoitusvastuun kasvu työttömyysetuuksista kasvaa (n. 0,45 milj. euroa).

Hallintopalvelualueen TE- ja maahanmuuttopalveluihin haetaan 0,399 milj. euron lisämääräraha kattamaan tulosalueen ylitysennuste. Osa työttömyysetuuden kasvun menoylityksestä katetaan tulosalueen muista menoista. Muutoin palvelualueiden ennustetaan pysyvän hyvin muutetun talousarvion mukaisessa toimintakatteessa.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa haetaan talousarviomuutosta opetuspalveluiden kotikuntakorvausmenoarvion lisäämiseksi 0,1 milj. euron lisämääräraha ja kotikuntakorvaustuloarvion laskemiseksi 0,1 milj. euron lisämääräraha. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluihin haetaan 0,2 milj. euron määrärahalaskua lasten kotihoidon tukeen. Määrärahalaskulla katetaan opetuspalveluiden määrärahatarpeet.

Investoinnit

Investointien talousarvio 8,522 milj. euroa on ennustettu alitettavan 0,762 milj. eurolla. Investointien kokonaistoteutuma on 7,76 milj. euroa. Investointeihin haetaan Kapulin alueen risteyslevityksiin ja viherrakentamiseen sekä Keskuskadun hulevesi ja jalankulku ja polkupyörätien saneeraukseen välillä Kivistöntie – Ullantie määrärahalisäyksiä yhteensä 0,274 milj. eurolla, jotka katetaan Keskustan kouluverkkoratkaisun suunnittelun ja Jokihuhdantie jalankulku ja polkupyörätien ja alueen katusaneeraus määrärahavähennyksillä (yht. 0,42 milj. euroa).

Lainakanta

Kunnan lainamäärä 30.9.2025 oli 82,2 milj. euroa eli 3921 euroa/asukas. Lainoja on lyhennetty 0,8 milj. eurolla tilinpäätöstilanteesta. Konsernin lainakanta oli tilinpäätöshetkellä 153,6 milj. euroa. 30.9.2025 tilanteessa lainakanta on n. 150,1 milj. euroa (7158 euroa/asukas). Konsernilainat ja vastuut (sisältäen leasingrahoituksen) on 30.9.2025 tilanteessa n.170 milj. euroa eli n. 8141 euroa/asukas.

Osavuositarkastuksen yhteydessä tehtävät talousarviomuutokset

Tuloslaskelmaosan talousarviomuutosesitykset:

- Verotuloihin tehdään Kuntaliiton veroennustekehikon mukainen vähennys yht. 1,477 milj. euroa ennustetun kertymän mukaiseksi.

Käyttötaloulosa, talousarviomuutosesitykset:

- TE- ja maahanmuuttopalvelut 0,399 milj. euron lisämääräraha kattamaan kunnan kasvaneen rahoitusosuuden työttömyystuista.

Investointiosan talousarviomuutosesitykset:

- Kapulin alueen risteyslevitykset ja katuviherkentäminen: määrärahalisäys 0,174 milj. euroa

Kunnanhallitus

§ 238

03.11.2025

- Keskuskadun hulevesi ja jk/pp saneeraus välillä Kivistöntie – Ullantie: määrärahalisäys 0,100 milj. euroa.
- Keskustan kouluverkkoratkaisun suunnittelu: määrärahavähennys 0,200 milj. euroa
- Jokihuhdantie jk/pp ja alueen katusaneeraus: määrärahavähennys 0,220 milj. euroa.
- Nettovaikutus 0,146 milj. euroa investointimenoja vähentävä.

Rahoitusosan talousarviomuutosesitykset:

- Antolainojen muutokset -110 000 euroa rahoitusosaan. Kunnanvaltuuston päätöksen 10.2.2025 § 4 mukaisesti Mäntsälän Jäähalli Oy:n pääomalaina kasvatettiin yhteensä 227 600 euroon. Päätöksen mukaista talousarviomuutosta ei tehty päätöksenteon yhteydessä.

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. merkitsee liitteenä olevan osavuositarkastuksen 3/2025 tiedoksi ja esittää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.
2. esittää valtuuston hyväksyttäväksi esittelytekstin ja osavuositarkastuksen mukaisesti määrärahavähennystä verotuloennusteeseen -1,477 milj. euroa ja määrärahalisäystä hallintopalveluiden TE- ja maahanmuuttopalveluihin 0,399 milj. euroa. Muutokset heikentävät vuosikatetta 1,786 milj. euroa. Investointeihin haetaan esittelytekstin mukaista muutosta hankkeisiin, jotka vähentävät kokonaisuutena investointimenoja 0,146 milj. euroa. Rahoitusosaan esitetään tehtäväksi antolainojen muutokseen lisäys -110 000 euroa.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

- Merkittiin, että puheenjohtaja määräsi kokouksessa tauon tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 16.53 – 17.01.

Liite 1. Osavuositarkastus 3/2025

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2029

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 239
269/02.01.00/2025

Tausta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kuntatalouden kehitys

Valtiovarainministeriön syyskuussa julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuonna 2025 bruttokansantuote (BKT) kasvaa 1,0 prosenttia, vuonna 2026 1,4 prosenttia ja vuonna 2027 1,7 prosenttia.

Vuonna 2025 kuntatalouden tila on edelleen heikentynyt edellisvuoteen verrattuna, mikä näkyy sekä vuosikatteen, tilikauden tuloksen, että toiminnan ja investointien rahavirran heikentymisenä. Investointitaso pysyy korkeana, eivätkä kuntatalouden käyttötulot riitä investointien kattamiseen. Toimintakuluja on kasvattanut mm. kunta-alalle sovitut palkankorotukset ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus.

Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat suoraan työllisyyskehitykseen. Pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Lisäksi uudistus voi kasvattaa kuntien välisiä eroja

entisestään, sillä työllisyyden vaihtelu poikkeaa kuntien välillä.

TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samassa tahdissa, varsinkin kun erityisen tuen tarve on kasvanut. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste on kasvanut viime vuosina.

Kuntien verotulojen kehitys on ollut kuluvana vuonna vaimeaa ja ennusteita on jouduttu madaltamaan alkuvuoden kertymätietojen vuoksi. Verotulot jäävät lähes edellisen vuoden tasolle. Suhdannetilanteen kohentuessa verotulojen kehitys vahvistuu vuonna 2026 5,2 prosentin kasvuun ja tasaantuu vuosina 2027–2029 keskimäärin hieman alle 4 prosenttiin vuodessa. Kuntatalouden tulot eivät kuitenkaan riitä kattamaan kasvavia menoja, eikä vuosikate riitä tulevana vuosina nettoinvestointeihin. Kuntatalouden investoinnit pysyvät korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia.

Vuoden 2026 toimintatuottoja pienentää sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päätyminen ja uudelleenneuvottelut. Kehitysarviossa on oletettu, että kuntien saamat vuokratuotot pienenevät noin 150 miljoonalla eurolla vuodesta 2026 alkaen. Laskelmassa on myös huomioitu sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyn muutoskustannuksia niin, että sekä kuntien menojen että tulojen on oletettu kasvavan 5 milj. vuonna 2026, 55 milj. vuonna 2027, 70 milj. vuonna 2028 ja 20 milj. vuonna 2029.

Myös korkomenot lisääntyvät lähivuosina, vaikka lyhyet markkinakorot ovat jo kääntyneet laskuun. Merkittävä osa kuntien lainakannasta on kuitenkin kiinteäkorkoisia tai suojattuja, minkä vuoksi markkinakorkojen muutokset heijastuvat korkokustannuksiin viiveellä.

Kuntatalouden kestävyYTEEN vaikuttavat jatkossa yhä enemmän kuntien kyky hallita työvoimakustannuksia, sopeuttaa investointeja sekä hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuotannossa. Väestörakenteen muutos, kaupungistuminen ja vihreä siirtymä lisäävät investointitarpeita, mutta vaativat samanaikaisesti rakenteellisia uudistuksia. Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntien omia sopeutustoimia ja tiukkaa menokuria. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava kuntien tulorahoitukseen. Samalla tulopohjan vahvistaminen voi johtaa veronkorotuspaineisiin erityisesti kunnallisverotuksessa.

Mäntsälän kunnan toimintaympäristö

Mäntsälässä ulkoiset toimintatulot laskevat ed. vuoden talousarvioon 15,8 prosenttia. Suurin selittävä tekijä on soteikiinteistöjen yhtiöittäminen, joka siirtää soteikiinteistöistä saadut vuokratulot kunnan omistamalle yhtiölle. Myös rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksutuottojen arvioidaan pienentyvän ja työllistämistukia ei enää saada vuonna 2026, kun työllisyyden hoito siirtyi kuntien toteutettavaksi. Vuodelle 2025 työllistämistukia oli budjetoitu vielä 100 000 euron arvosta. Talousarviossa on varattu 0,5 milj. euroa tonttien myyntivoittoihin.

Ulkoiset toimintakulut kasvavat arviolta 5,2 prosenttia muutettuun

talousarvioon. Merkittävin kasvu kohdistuu henkilöstökuluihin, jossa kunta-alan palkkaratkaisun odotetaan kasvattavan henkilöstökuluja kokonaisuudessaan 3,3 prosenttia, joka on yli 1,3 milj. euroa. Palvelun ostot kasvavat 10,5 %. Kustannuksia kasvattavat purkukuntoiset rakennukset, joiden purkamisesta aiheutuu kertaluonteista kulua 0,36 milj. euroa. Myös kotikuntakorvausmenojen (menot mäntsäläläisten oppilaiden käydessä koulua toisen kunnan alueella) arvioidaan kasvavan 0,2 milj. euroa, yhteistoimintaosuudet (Järvenpään kaupungille isäntäkuntana maksettava osuus työllisyysalueen hoidosta) 0,12 milj. euroa. ICT-palveluiden odotetaan kasvavan 0,2 milj. euroa mm. tekoälylisensseihin käytettävien kustannusten vuoksi. Toimintakate heikkenee vuoden 2025 muutettuun talousarvioon 8,3 prosenttia.

Konserniyhtiöistä Nivos Oy:n osalta on vuodelle 2025 varattu talousarvioon 1,6 milj. euron pääomalainakorko täysimääräisenä. Kunnan lainanhoitokulujen odotetaan kasvavan merkittävästi, kun erääntyviä 0-korkoisia lainoja on jouduttu uusimaan entistä heikommilla ehdoilla.

Kunnanhallituksen talousarvioesityksessä Mäntsälän kunnan toimintakate vuonna 2025 on -66,7 milj. euroa ja vuosikate 5,75 milj. euroa. Sotekiinteistöyhtiön perustamisesta saatava kertaluonteinen tuotto, arviolta 4,2 milj. euroa vie tilikauden ylijäämäiseksi 1,2 milj. eurolla. Sotekiinteistöyhtiön perustamisesta tehtävä myyntivoittokirjaus on konsernin sisäinen eikä lisää kunnan rahoitusvarallisuutta. Konsernitilinpäätöksessä tämä tulo eliminoidaan. Ilman myyntivoittokirjausta kunta tekisi tilikaudelta 2026 yli 3 milj. euron alijäämäisen tuloksen.

Kunnan vuosikate ei riitä kattamaan talousarviovuonna eikä suunnitelmavuosina poistoja. Kunta joutuu rahoittamaan investointimenot kokonaisuudessaan lainarahoituksella ja joutuu nostamaan uutta lainaa myös vanhojen velkojen maksamiseen. Tilanne kokonaisuudessa heikkenee edellisistä vuosista ja kunnassa tulee laatia taloutta tasapainottava suunnitelma tulevien vuosien merkittävien investointien rahoittamisen osalta.

Strategiset tavoitteet

Talousarvioehdotus sisältää kunnanvaltuuston 20.10.2025 hyväksymän strategian mukaisten tavoitteiden mittarit.

Mäntsälän väestönkehityksen suunnitelmavuodet perustuvat kunnanvaltuuston tavoitteiden mukaiseen väkiluvun kasvuun (väkiluku kasvaa vähintään 600 henkilöä vuosina 2026–2030). Talousarviossa vuoden 2026 väestömääräksi arvioidaan 21 069 henkeä.

Investoinnit ja lainakanta

Bruttoinvestointien määrä on yhteensä 10,0 miljoonaa euroa, josta mm. maanhankinta 1,2 milj. euroa, talonrakennus 1,5 miljoonaa euroa, kuntatekniikka 6,6 miljoonaa euroa, irtain 0,65 miljoonaa euroa. Keskeisinä kuntatekniikan investointihankkeina toteutetaan Riichenmäenraitin rakentaminen, Mt 140 keskisaarekkeen uusimisen 3-vaihe, Pyydyskorven

alueen katuinfran rakentaminen ja kevyenliikenteen katusaneeraus Jokihuhdantielle.

Mäntsälän kunnan lainakanta talousarviossa 2026 on n. 70 milj. euroa. Lainakanta pienenee vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen verrattuna 10,6 milj. euroa, ollen vuoden 2026 lopussa 3312 euroa/ asukas. Kunnan lainakannan laskua selittää kunnan Mäntsälän Kodit Oy:lle nostaman 20 milj. euron joukkovelkakirjan siirtyminen takaisin pääosin yhtiön rahoitettavaksi. Talousarvion rahoitusosaan on budjetoitu pitkäaikaisen lainan nostoa 13 milj. eurolla. Osa nostettavassa lainarahoituksesta (5 milj. euroa) lainataan edelleen Mäntsälän Kodit Oy:lle.

Konsernin lainakanta talousarviossa on 139 milj. euroa. Lainakanta laskee vuoden 2025 tilinpäätösennusteesta n. 7,7 milj. eurolla ollen 6618 euroa/asukas.

Henkilöstömäärä

Kunnan henkilöstömäärä kunnanjohtajan talousarvioesityksessä on henkilötyövuosina 727,2 htv. Vuoden 2025 henkilöstömäärä talousarviossa on ollut 711,6 henkilötyövuotta. Toteutunut henkilöstömäärä on suurempi johtuen mm. oppimisen tuen uudistuksen tuomasta lisähenkilötarpeesta jo nyt syksystä 2025 alkaen. Henkilöstömäärä nousee kaikilla palvelualueilla henkilötyövuosilla mitattaessa. Oppimisen tuen uudistuksen lisäksi henkilötyövuosia nostattaa aiemmin työllisyysmäärärahoilla määräaikaisina palkattujen henkilöiden työsuhteiden loppuminen. Vastaava resurssi on palkattu kunnan pysyvään henkilöstöön.

Riskit talousarvioehdotuksessa

Taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävänä riskinä on haastava työllisyystilanne, joka rahoitusmielessä haastaa kunnan taloutta kolmea eri kautta. Verotulot pienenevät, kunnan osuus työttömyyden rahoittamisesta kasvaa ja kunnan maksuosuus Järvenpään isäntäkuntana hoitamista TE-palveluista kasvaa. Toiminnallisena riskinä syrjäytyminen ja pahoinvointi voi kasvaa ja erityisesti nuorten työllistyminen on hankalampaa.

Toiminnallisena ja taloudellisesti merkittävänä riskinä nähtiin myös hankintalain muutosehdotukset ja sen mahdolliset vaikutukset toimittaja- ja sopimushallinnan kokonaisuuteen. Kunnalla on merkittäviä sopimustoimittajia, joiden hankinnat on joko sidosyksiköltä tai yhteishankintayksiköiden kautta hankittuja. Jos kaikki hankinnat tulee kilpailutettavaksi lyhyen ajan sisään kokonaisuudessaan, on kunnalla merkittäviä vaikeuksia saada hankinnat toteutettua aikataulussa ja kokonaistaloudellisesti. Myös jatkossa hankinnat tulevat työllistämään merkittävästi ja voi tarkoittaa lisäresurssointia/nykyisen henkilöstön lisäkouluttautumista hankintojen läpivientiin hankintalain mukaisesti. Talousarviossa ei ole sisällytetty tähän liittyvää mahdollista lisäosakkeiden hankintaa tai resurssointia.

Merkittävänä taloudellisena riskinä nähtiin myös tulorahoituksen riittävyys ja talouden tasapaino sekä kunnan resurssien riittävyys ja resurssien jako. Erityisesti valtionosuuksien tason pysyvä alentuminen nähtiin riskinä oppilasmääräennusteiden vuoksi. Käynnissä oleva valtionosuusuudistus ja

Kunnanhallitus

§ 239

03.11.2025

sen vaikutukset tulevien vuosien valtionosuuksiin ovat myös vaikeasti arvioitavissa. Vuoden 2026 talousarvioon ei ole sisällytetty pysyviä menovähennyksiä. Suunnitelmassa on kuitenkin pysyviä menolisäyksiä (mm. vesiliikuntakeskus) jonka rahoittamiseksi tulee löytää myös säästökohteita.

Valmistelija

Talousjohtaja Samola Riitta, riitta.samola@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä osaltaan vuoden 2026 talousarvion ja suunnitelman 2026-2029 ja esittää sen edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.
2. hyväksyä talousarvion täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti ja esittää nämä edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.
3. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset talousarviokirjaan.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus päätti hyväksyä päätösehdotuksen mukaisesti seuraavilla muutoksilla:

- s. 7-9 mittarit: henkilöstön työtyytyväisyys (mittarin arvo 1-5) talousarvion 2026 tavoitteena sekä vuoden 2030 tavoitteena vähintään 3,5
- s.7-9 mittarit: Markkinoinnin kohderyhmäpeitto: talousarvion tavoitteena, lisättiin sana vähintään tavoitteeseen kiinnostus kasvaa 5 %
- s. 7-9 mittarit: tapahtumien ja kävijöiden määrä tavoitteeseen vuodelle 2026 mittariin lisättiin sana vähintään, kävijöiden määrä kasvanut 5 %
- s. 58: vesiliikuntakeskusinvestoinnille maininta: lopullinen päätös vesiliikuntakeskusinvestoinnista tehdään päivitetyn tilaohjelman ja hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen
- s. 58: investointitaulukko: seurojentalon eteistilojen korjaus (100 000 €) muutetaan seurojentalon käytävätilojen korjaukseen.
- s. 58 investointitaulukko: kouluverkkoselvityksen suunnitteluun lisättiin toteutukseen 2 milj. € vuodelle 2027 ja 2 milj. € vuodelle 2028 ja tätä koskeva teksti muutettiin sivulle 56.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

- Merkittiin, että puheenjohtaja määräsi kokouksessa tauon tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 18.06-18.11.

Liite 1. Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027-2029

Lausunto Uudenmaan maakuntaohjelmasta ja ympäristöselostuksesta

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 240
797/00.04.01/2025

Uudenmaan liitto pyytää lausuntoa Uudenmaan maakuntaohjelmasta 2026–2029 ja siihen liittyvästä ympäristöselostuksesta 5.11.2025 mennessä. Uudenmaan maakuntaohjelma 2026–2029 näyttää suunnan maakunnan kehittämiselle seuraaviksi vuosiksi. Ohjelma sisältää vision sekä painopisteet ja tavoitteet, joiden avulla rakennetaan tulevaisuuden Uttamaata ja ohjataan aluekehittämisrahoitusta. Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy lopullisen ohjelman joulukuussa 2025. Uudenmaan maakuntahallitus on kokouksessaan 6.10.2025 päättänyt pyytää lausuntoja maakuntaohjelman ja sen ympäristöselostuksen luonnoksista. Lausunnon voi antaa 7.10.-5.11.2025. Lausunnon voi antaa lausuntopalvelu.fi-sivustolla. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen toimisto@uudenmaanliitto.fi. Kaikki lausuntopalvelu.fi -osoitteessa annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan palvelussa. Maakuntaohjelman lausuntokierros on kaikille avoin.

Mäntsälän kunta toteaa launtonaan seuraavaa:

Mäntsälän kunta pitää Uudenmaan liiton maakuntaohjelmaa kokonaisuutena hyvin jäsennehtynä ja strategisesti suuntaa-antavana asiakirjana, joka tukee maakunnan pitkän aikavälin kestävästä kehitystä. Ohjelma tunnistaa Uudenmaan erityispiirteet ja tarpeet suhteessa kokonaisuuteen, ja se tarjoaa perustan kuntien, valtion ja elinkeinoelämän yhteiselle tekemiselle.

Maakuntaohjelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää konkreettisia toimenpiteitä muun muassa edunvalvonnan, aluekehittämisen, hankerahoituksen ja sidosryhmäyhteistyön osalta. Mäntsälän kunta korostaa Uudenmaan liiton edunvalvonnallisen roolin merkitystä, jotta maakunnan erityispiirteet ja tarpeet huomioidaan valtakunnallisissa ja kansainvälisissä strategioissa, ohjelmissa ja rahoitusratkaisuissa. Maakuntaohjelman toteutumisessa rahoituksen ja hankkeiden rooli on keskeinen. Ohjelmassa konkreettiset toimenpiteet ja resurssien kohdentaminen jää yleiselle tasolle samoin kuin kuntien rooli ohjelman toteutuksessa.

Uudenmaan sisäisen tasapainon kannalta on myös tärkeää, että kehittämistoimia kohdennetaan pääkaupunkiseudun lisäksi myös kehyskunta-alueelle ja Uudenmaan pohjoisosiin.

Oman lausuntonsa ohella Mäntsälän kunta myös toteaa, että se osaltaan yhtyy Kuuma-seudun antamaan lausuntoon.

1. Ympäristöviisas Uusimaa

- Kestävän kehityksen teemat ovat ohjelmassa vahvasti esillä. Mäntsälä pitää hyvänä, että ohjelmassa korostetaan ilmastonmuutoksen hillintää, luonnon monimuotoisuuden turvaamista ja kiertotalouden edistämistä. Mäntsälän oma

hiilineutraalisuustavoite on ohjelmasta poiketen asetettu vuoteen 2035.

- Kunnan näkökulmasta HINKU-verkoston tavoitteet ja resurssiviisaus ovat keskeisiä. Mäntsälä on osaltaan sitoutunut energiatehokkuuden parantamiseen. Mäntsälä kuuluu Hinku-verkostoon ja on juuri liittynyt julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS).
- Ohjelman painotus kuntien tukemisesta varautumisessa muuttuviin sää- ja ilmasto-olosuhteisiin on kannatettava. Kuntien rooli paikallisten ratkaisujen kehittäjänä ja toteuttajana on tärkeä huomioida myös jatkossa.
- Metsien, peltöjen ja viheralueiden säilyttäminen sekä luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ovat Mäntsälän strategian mukaisia tavoitteita.
- Maakuntaohjelman tulee tukea kuntien mahdollisuuksia edistää uusiutuvan energian paikallista tuotantoa, kuten esimerkiksi hukkalämmön hyödyntämistä sekä energian varastointihankkeita.

2. Innovatiivinen Uusimaa

- Mäntsälä tukee ohjelman tavoitetta vahvistaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI) koko maakunnassa. On tärkeää, että myös pienemmät kunnat ja paikalliset yritykset pääsevät mukaan innovaatioverkostoihin.
- Maakuntaohjelmassa tulisi korostaa kuntien roolia elinvoiman sekä innovaatioiden edistäjinä ja tunnistaa vahvemmin erityisesti kasvavien kehyskuntien potentiaali.
- Koulutuksen ja työelämän yhteistyön kehittäminen tukee osaavan työvoiman saatavuutta myös Mäntsälässä.
- Mäntsälä kunta korostaa tärkeiden liikennehankkeiden, kuten esimerkiksi valtatie VT 25:n, sekä kevyen liikenteenväylien ja joukkoliikenteen kehittämisen merkitystä koko Uudenmaan elinvoimalle, saavutettavuudelle ja kestäväälle kasvuille. Mäntsälän kunta toivoo, että Uudenmaan maakuntaohjelmassa ja edunvalvonnassa nostetaan esiin VT 25 parantamisen valtakunnallinen ja maakunnallinen merkitys sekä varmistetaan riittävä rahoitus ja toteutuksen edistäminen. Toimiva liikenne tukee koko Uudenmaan kasvua, kilpailukykyä ja kestävä kehitystä.
- Mäntsälän kunta myös esittää, että maakuntaliiton tulisi lakisääteisten tehtäviensä, kuten maakuntakaavoituksen kautta edistää kuntiin kohdistuvia investointeja. Investointien edistäminen on keskeinen osa aluekehitystä ja elinvoiman vahvistamista, ja sen tulisi näkyä maakuntaohjelman tavoitteissa ja toimenpiteissä.

3. Onnellisten Uusimaa

- Mäntsälä pitää tärkeänä, että ohjelmassa huomioidaan hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen. Kunnan strategian tärkeitä teemoja ovat peruspalvelut, ympäristö ja yhteisöllisyys.
- Nuorten hyvinvointi, koulutusmahdollisuudet ja harrastustoiminta ovat Mäntsälässä keskeisiä. Ohjelman painotus nuorten osallisuuden ja työllisyyden tukemisessa on kannatettava.
- Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen on tärkeää. Kunta tukee kotoutumista ja yhteisöllisyyttä paikallisin toimin.

Kunnanhallitus

§ 240

03.11.2025

- Kunnan näkökulmasta turvallisuus liittyy arjen sujuvuuteen, viranomaisyhteistyöhön ja myös demokratian toimivuuteen. Ohjelman kokonaisturvallisuuden painotukset ovat perusteltuja.
- Mäntsälä korostaa kumppanuuksien ja järjestöyhteistyön merkitystä palvelujen kehittämisessä.
- Ohjelman painotus kuntien välisen ja yli sektorirajojen tapahtuvan yhteistyön vahvistamiseen tukee myös Mäntsälän tavoitteita.
- Mäntsälä pitää tärkeänä, että ohjelmassa huomioidaan arjen turvallisuus, kriisivalmius ja viranomaisyhteistyö.
- Mäntsälän kunta esittää lisäyksenä, että maakuntaohjelmassa tulisi myös tunnistaa kehyskuntien rooli Uudenmaan kohtuuhintaisessa asuntotarjonnassa ja väestönkasvun mahdollistamisessa.

Kommentit ympäristöselostuksesta

Mäntsälän kunta pitää ympäristöselostusta kattavana ja asianmukaisena, mutta ehdottaa, että vaikutusten arviointia täydennetään seuraavilta osin:

- Selostuksessa tulisi tarkentaa, miten eri kehittämistoimet vaikuttavat alueelliseen maankäyttöön, vesistöihin ja luonnon monimuotoisuuteen.
- Yhdyskuntarakenteen eheyden ja kestävä liikumisen vaikutukset olisi hyvä arvioida alueittain.
- Lisäksi tulisi kuvata selkeämmin, miten ohjelman toimenpiteitä seurataan ja miten ympäristövaikutuksia mitataan jatkossa.

Valmistelija

kunnajohtaja Hannu Laurila, hannu.laurila@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnahallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Uudenmaan maakuntaohjelmasta 2026–2029 ja siihen liittyvästä ympäristöselostuksesta.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Lautakuntien pöytäkirjat

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 241

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat pöytäkirjat:

- [Hyvinvointilautakunnan pöytäkirja 21.10.2025](#)
- [Kuntakehityslautakunnan pöytäkirja 21.10.2025](#)
- [Tekninen ja elinvoimalautakunnan pöytäkirja 21.10.2025](#)

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus

§ 242

03.11.2025

Ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 03.11.2025 § 242

Kunnanhallitukselle on lähetetty tiedoksi seuraavat asiat:

- [Ikäihmisten neuvoston muistio 20.10.2025](#)

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 233, § 234, § 235, § 238, § 239, § 240, § 241, § 242

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 236, § 237**OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Mäntsälän kunnan kirjaamoon määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Mäntsälän Kunnanhallitus

Postiosoite: Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

Käyntiosoite: Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

Sähköpostiosoite: kirjaamo@mantsala.fi

Puhelinnumero: 019 264 5000 (vaihe)

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua

- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mäntsälän kunnan kirjaamosta: kirjaamo@mantsala.fi